

ภาวะในวงศ์

โดย

นางสาวอรวิ บำเพ็ชร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาประติมากรรม

ภาควิชาประติมากรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาวะในภวังค์

โดย

นางสาวอรวิ บำเพ็ชร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาประติมากรรม

ภาควิชาประติมากรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

STAGE OF SUBCONSCIOUSNESS

By

Orawee Bumpetch

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF FINE ARTS

Department of Sculpture

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2011

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “ ภาวะในวงค์ ” เสนอ
โดย นางสาวอรวิ บำเพ็ชร เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชา
ประติมากรรม

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศนวงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. อาจารย์จักรพันธ์ วิลาสินีกุล
2. รองศาสตราจารย์เข็มรัตน์ กองสุข
3. อาจารย์นภดล วิรุฬห์ชาตะพันธ์

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์วิชัย สิทธีรัตน์)
...../...../.....

..... กรรมการ
(อาจารย์นนทิวรรณ จันทนะพะลิน)
...../...../.....

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์เข็มรัตน์ กองสุข)
...../...../.....

..... กรรมการ
(อาจารย์จักรพันธ์ วิลาสินีกุล)
...../...../.....

..... กรรมการ
(อาจารย์นภดล วิรุฬห์ชาตะพันธ์)
...../...../.....

51002211 : สาขาวิชาประติมากรรม

คำสำคัญ : สติ

อรวี บำเพ็ชร : ภาวะในภวังค์. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อ.จักรพันธ์ วิชาสินีกุล, รศ.เข้มรัตน์ กองสุข และ อ.นภคล วิรุฬห์ชาติพะพันธ์. 64 หน้า.

ในช่วงเวลาที่ความคิดจุดคิดเอาจารรับรู้ต่อโลกภายนอกให้จางหายไป ร่างกายถูกลดบทบาทแล้วถูกแทนที่ด้วยการมีอยู่และเป็นใหญ่ของความคิดและจิตใจ นานเท่าที่จะกลับมาเห็นความเป็นไปในตนเอง แต่ก็กลับย้อนสู่ห้วงแห่งความคิดนั้นอีกครั้งแล้วเกิดดับซ้ำวนเวียนไปมานับครั้งไม่ถ้วน

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดประสงค์เพื่อถ่ายทอดการตระหนักรู้ต่อความไม่นิ่งของร่างกายและจิตใจตนเอง ยังผลสู่การตีความเป็นรูปธรรมผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ทางประติมากรรม ด้วยการประกอบกันของรูปทรงซ้ำๆ และรูปทรงที่ถูกบิดเบือนด้วยการลดและเพิ่มทั้งในรายละเอียดและโครงสร้าง เพื่อย้ำให้เห็นความพร่องทางการรับรู้ในช่วงของ “ภาวะในภวังค์”

ภาควิชาประติมากรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2554

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. .... 2. .... 3. ....

51002211 : MAJOR : SCULPTURE

KEY WORD : SUBCONSCIOUSNESS

ORAWEE BUMPETCH : STAGE OF SUBCONSCIOUSNESS. THESIS ADVISORS :
JUKAPHAN VILASINEEKUL,ASSOC.PROF.KHEMMARAT KONGSUK, AND NOPPADON
VIROONCHATAPUN. 64 pp.

The moment that "Thought" pull and fade the perception of the world of experience away,theability of body systems will be decreased and replaced by "Thought" and "Mind" which take control the major part. It takes a while until the self-consciousness is restored. But then,this precess is happended again and again as the countless cycles.

The purpose of this thesis is to depict the realizing of my own unstable body and mind, interpreted into the objects of creative sculptures,consists of repetition forms and forms those are distorted by decrease and increase their details and structures which emphasizes on deficiency of self-awareness during the moment of "Stage of Subconsciousness".

Department of Sculpture Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2011

Student's signature .....

Thesis Advisors' signature 1. .... 2. .... 3. ....

กิตติกรรมประกาศ

ขอบคุณพระคุณมารดาและครอบครัวทุกคนที่ห่วงใยและให้ออก ทั้งครูอาจารย์ที่อบรมสั่งสอน
ศิษย์ด้วยจิตเมตตา ขอบคุณน้ำใจกัลยาณมิตรที่คอยแบ่งปันช่วยเหลือทั้งร่างกาย แรงใจ รวมถึง
สรรพสิ่งรอบตัวที่หลอมรวมหล่อเลี้ยงชีวิต และจิตวิญญาณนี้ให้เจริญเติบโต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของเรื่อง	1
ความมุ่งหมาย.....	2
ขอบเขตของการศึกษา.....	2
วิธีการศึกษา	3
แหล่งข้อมูล	3
อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า.....	3
2 ที่มาของแนวความคิด แรงบันดาลใจและอิทธิพลในการสร้างสรรค์.....	4
ที่มาของผลงานก่อนวิทยานิพนธ์สู่แนวคิดและการทำงานชุด “ภาวะในภวังค์”.....	4
การสร้างสรรค์องค์ประกอบทางประติมากรรมชุด “สติ”	8
จาก “สติ” สู่ “ภาวะในภวังค์”	9
พัฒนาการของรูปแบบและการสร้างสรรค์ทางเทคนิค	9
อิทธิพลจากศิลปิน	10
3 กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม “ภาวะในภวังค์”	15
การร่างแบบ 2 มิติ และแบบจำลอง 3 มิติ	16
การสร้างผลงานประติมากรรม.....	16
ทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์	21
4 บทวิเคราะห์ประติมากรรม “ภาวะในภวังค์”.....	48
ผลงานชิ้นที่ 1 “ติด”.....	48
ผลงานชิ้นที่ 2 “Again and Again”	51
ผลงานชิ้นที่ 3 “แปรรูปกลายร่าง”	54
การวิเคราะห์การติดตั้ง	57

บทที่	หน้า
5 สรุป	58
บรรณานุกรม	63
ประวัติผู้วิจัย	64

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ภาพกลุ่มผลงานก่อนวิทยานิพนธ์รูปแบบที่ 1.....	5
2	ภาพกลุ่มผลงานก่อนวิทยานิพนธ์รูปแบบที่ 2.....	6
3	กลุ่มผลงานก่อนวิทยานิพนธ์รูปแบบที่ 3.....	7
4	ภาพผลงานของ Claire Curneen.....	11
5	ภาพผลงานของ Kiki Smith.....	12
6	ภาพผลงานของ Gerhard Demetz.....	13
7	ภาพรูปแบบภาพร่าง 2 มิติของผลงานชิ้นที่ 1 ชื่อ “ติด”.....	16
8	ภาพร่าง 2 มิติของผลงานชิ้นที่ 1.....	17
9	ภาพการสร้างต้นแบบสำหรับการเชื่อม.....	18
10	ภาพการเชื่อมตาข่ายทองเหลือง.....	19
11	ภาพชิ้นส่วนงานที่ถูกเชื่อม.....	19
12	ภาพผลงานชิ้นที่ 1 รูปที่ 1.....	20
13	ภาพผลงานชิ้นที่ 1 รูปที่ 2.....	21
14	ภาพรูปแบบภาพร่าง 2 มิติของผลงานชิ้นที่ 2 ชื่อ “Again and Again”.....	22
15	ภาพภาพร่าง 2 มิติของผลงานชิ้นที่ 2.....	23
16	ภาพการขึ้นดินชิ้นงานที่ 2.....	24
17	ภาพการทำพิมพ์ และหล่อปูน.....	25
18	ภาพการขัดแต่งต้นแบบ.....	26
19	ภาพชิ้นงานก่อนตัดแต่ง.....	27
20	ภาพการตัด และเพิ่มรูปทรง.....	28
21	ภาพการจัดวางชิ้นงานที่ 2 แบบที่ 1.....	29
22	ภาพการจัดวางชิ้นงานที่ 2 แบบที่ 2.....	30
23	ภาพการทำสีชิ้นงานที่ 2.....	31
24	ภาพผลงานชิ้นที่ 2 รูปที่ 1.....	32
25	ภาพผลงานชิ้นที่ 2 รูปที่ 2.....	33
26	ภาพรูปแบบภาพร่าง 2 มิติของผลงานชิ้นที่ 3 ชื่อ “แปรรูปกลายร่าง”.....	34

ภาพที่		หน้า
27	ภาพที่ 27 ภาพแบบจำลอง 3 มิติ.....	35
28	ภาพแบบร่าง 2 มิติ ผลงานชั้นที่ 3	36
29	ภาพต้นแบบดินน้ำมัน.....	37
30	ภาพการเตรียมแบบก่อนทำพิมพ์	38
31	ภาพการทำพิมพ์.....	39
32	ภาพการปั้นลวดลายประดับ ภาพที่ 1.....	40
33	ภาพการปั้นลวดลายประดับ ภาพที่ 2.....	41
34	ภาพการปั้นลวดลายประดับ ภาพที่ 3.....	42
35	ภาพการจัดวางผลงานชั้นที่ 3.....	43
36	ภาพการทำสีผลงานชั้นที่ 3	44
37	ภาพการตกแต่งผลงานชั้นที่ 3.....	45
38	ภาพผลงานชั้นที่ 3 รูปที่ 1	46
39	ภาพผลงานชั้นที่ 3 รูปที่ 2.....	47
40	ภาพลักษณะการตัดของรูปทรงเพื่อเปิดให้เห็นด้านใน	49
41	ภาพประกอบการวิเคราะห์รูปทรงผลงานชั้นที่ 1 “ติด”.....	50
42	ภาพประกอบการวิเคราะห์รูปทรงผลงานชั้นที่ 2 “Again and Again” รูปที่ 1.....	51
43	ภาพประกอบการวิเคราะห์รูปทรงผลงาน “Again and Again” รูปที่ 2.....	52
44	ภาพประกอบการวิเคราะห์รูปทรงผลงาน “Again and Again” รูปที่ 3.....	53
45	ภาพประกอบการวิเคราะห์รูปทรงผลงาน “แปรรูปกลายร่าง” รูปที่ 1.....	54
46	ภาพประกอบการวิเคราะห์รูปทรงผลงาน “แปรรูปกลายร่าง” รูปที่ 2.....	55
47	ภาพประกอบการวิเคราะห์รูปทรงผลงาน “แปรรูปกลายร่าง” รูปที่ 3.....	56
48	ภาพการติดตั้งผลงานทั้ง 3 ชั้น	57
49	ภาพรอยเชื่อมตาข่ายทองเหลือง.....	58
50	ภาพเปรียบเทียบชิ้นงานก่อนและหลังทำสี	59
51	ภาพการจัดวางชิ้นงานให้เกิดมีทิศทางในการมอง	60
52	ภาพการบิดเป็นรูปด้วยการเพิ่มและลดรูปทรง	61
53	ภาพการจัดวางชิ้นงานทั้ง 3	62

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของเรื่อง

เราคุ่นตากับกลุ่มก้อนคล้ายเมฆที่ลอยปรากฏอยู่เหนือหัวของตัวการ์ตูนต่างๆ หรือตัวละครที่นั่งนิ่งเงียบในขณะที่มีเสียงแหว่ดังขึ้นโดยปราศจากคู่สนทนาใดๆ นั่นทำให้เราเข้าใจได้ว่ามีบางอย่างกำลังเกิดขึ้นภายในหัวของคนนั้น และเราเรียกมันว่า ความคิด

ในทางพุทธศาสนาได้นิยามคำว่า จิต ไว้ดีแล้ว คือ ผู้รู้และผู้คิดอารมณ์ และ จิตเป็นปรากฏการณ์* ไม่ใช่ สิ่ง *ปรากฏการณ์ (Phenomenon) ภาวะหรือความมีอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นจากการเคลื่อนไหว เกี่ยวข้อง หรือเปลี่ยนแปลงของสสาร และพุทธปรัชญาเถรวาทได้สอนไว้อย่างแน่นอนว่า จิตไม่ใช่สิ่ง ไม่ใช่ตัวตน แต่เป็นปรากฏการณ์อย่างหนึ่ง ซึ่งอาศัยเหตุเกิด มิใช่มีอยู่ได้ด้วยตัวเอง ส่วนสสาร หรือรูปก็เป็นปรากฏการณ์อย่างหนึ่ง ไม่ใช่ตัวตนเช่นเดียวกัน ความจริงหรือ ปรมาัตถธรรม 2 ประการนี้ มีอยู่ในโลกด้วยกัน ไม่มีอะไรเกิดก่อนเกิดหลังกัน แต่เป็นปัจจัยซึ่งกันและกัน คือ บางทีรูปเป็นเหตุให้จิตเกิด บางทีจิตเป็นเหตุให้รูปเกิด

หากเราพยายามที่จะไม่ใช่การอนุมานเลย และอ้างแต่ความเป็นจริงแล้วจะเห็นว่า สิ่งทีประจักษ์อยู่เบื้องหน้าเรา คือปรากฏการณ์ที่เรียกว่า รูป อย่างหนึ่ง กับปรากฏการณ์ที่เรียกว่า จิต อีกอย่างหนึ่ง นี่คือความประจักษ์ที่มีแก่คนเราทุกคน

ที่ว่ารูป จิตหรือนามเป็นปรากฏการณ์ไม่ใช่สิ่ง หรือตัวตน* ตัวตน เป็นคำทางปรัชญาซึ่งหมายถึง วิญญาณ (Soul) อันเป็นเอกและอิสระจากร่างกาย มิได้หมายถึง ร่างกาย หรือเรือนกาย (Body) ก็เพราะว่าความจริงแท้ 2 ประการนี้ไม่เที่ยงแท้ แต่ตกอยู่ในอาการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา หากเป็นสิ่ง หรือตัวตนแล้วก็ต้องเป็นของเที่ยงอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ความจริงหาได้เป็นเช่นนั้นไม่ รูปและนามไม่ได้มีสิ่งหรือตัวตนเที่ยงแท้อะไรแทนอยู่ หากเป็นอาการปรากฏต่างๆ แล้วแต่เหตุปัจจัยจะบังคับให้เป็นไป

สำหรับข้าพเจ้าแล้วปรากฏการณ์ทางจิตนี้ เกิดจากการเรียนรู้ถึงสิ่งต่างๆรอบตัวด้วยการทำงานร่วมกันของร่างกายกับความคิดและจิตใจ เมื่อใดที่ส่วนต่างๆของร่างกายไม่ว่า ตา หู จมูก ลิ้น หรือกาย ได้รับสัมผัสต่อสิ่งต่างๆรอบตัว จะเกิดกระบวนการทางความคิดในการเรียนรู้แลประมวลผล เพื่อรับรู้ถึงการมีอยู่และบ่งบอกความสัมพันธ์ที่มีต่อสิ่งนั้นๆ และในขณะเดียวกัน

ข้าพเจ้าก็พบว่า ความคิดนั้นสร้างภาพของโลกภายในจิตใจให้ผุดขึ้นมาแทนที่การมีอยู่ของสิ่งต่างๆ รอบตัว

เมื่อ “ภาพจากความคิดซ้อนทับกับรูปจริงที่เห็นด้วยตา” ข้าพเจ้าจึงตระหนักได้ว่า ร่างกาย กำลังถูกลดบทบาท แล้วถูกแทนที่ด้วยการมีอยู่และเป็นใหญ่ของความคิดและจิตใจ นานเท่าที่จะ กลับมามีสติเห็นความเป็นไปในตนเอง แต่แล้วก็กลับย้อนสู่ห้วงแห่งความคิดนั้นอีกครั้งและเกิดดับ ซ้ำวนเวียน ไปมานับครั้งไม่ถ้วน อันเป็นเหตุสำคัญที่ทำให้มีอาการจิตไม่นิ่ง หรือวอกแวก ซึ่ง ข้าพเจ้าเรียกว่า “ภาวะในภวังค์” นั่นเอง

ความมุ่งหมาย

1. สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมโดยใช้รูปร่าง รูปทรงของคนที่มีลักษณะแบบนามธรรม และแบบนามธรรมกึ่งเหมือนจริง เพื่อแสดงภาวะการรับรู้ของกายและจิตที่เป็นรูปธรรม และนามธรรม

2. เพื่อศึกษาและเรียนรู้กระบวนการสร้างรูปทางประติมากรรมที่แสดงภาวะการมีอยู่ที่มากกว่าหนึ่งด้วยการการซ้ำรูปทรง และเพื่อย้ำให้เห็นถึงความพร่องทางการรับรู้ในช่วงขณะหนึ่ง จากการเพิ่ม-ลดรายละเอียดและโครงสร้างของรูปทรง

ขอบเขตของการศึกษา

1. เนื้อหา นำเสนอการตระหนักต่อความไม่นิ่งของกายและจิตจากภาวะทางความคิดที่ ล่องลอยและวนเวียนทับซ้อนโดยขาดการควบคุมระวาง อันเป็นความประมาทอย่างหนึ่งของการ ดำเนินชีวิต

2. องค์ประกอบด้านรูปแบบ ข้าพเจ้าจะสร้างประติมากรรมโดยใช้รูปร่างรูปทรงของคน ที่มีทั้งลักษณะแบบนามธรรมและแบบกึ่งเหมือนจริง เพื่อแสดงภาวะการรับรู้ของกายและจิตที่เป็น รูปธรรมและนามธรรม แล้วจึงใช้กระบวนการสร้างรูปด้วยการซ้อน การซ้ำ และการลด-เพิ่มของ รายละเอียดและโครงสร้างของรูปทรง เมื่อได้รูปแบบของตัวงานแล้วจึงใช้หลักการประกอบกัน ทางรูปทรงใน 2 ลักษณะ คือ

2.1 การแตกออก

2.2 การรวมกลับ

ทั้งหมดนี้เพื่อที่จะสร้างสรรค์รูปทรงให้แสดงออกถึงภาวะการมีอยู่ที่มากกว่าหนึ่งและ เน้นย้ำให้เห็นถึงความพร่องทางการรับรู้ในช่วงขณะหนึ่งของกายและจิตไม่นิ่งจากภาวะความคิด วนเวียนและวิงวุ่น

วิธีการศึกษา

1. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล
  - 1.1 สังเกตอาการและความเป็นไปของร่างกายและจิตใจในช่วงขณะฟังชาน หม่อมอลอย
  - 1.2 ศึกษาปรัชญาและพระพุทธศาสนาที่สามารถอธิบายได้ถึงภาวะหรือปรากฏการณ์ทางจิตนี้
  - 1.3 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทางความคิด และผลงานที่ผ่านมาว่ามีความสำคัญกับตนเองอย่างไร และกระบวนการทางประติมากรรมใดที่สามารถตอบแนวความคิดนี้ได้
2. ปฏิบัติการ
  - 2.1 กำหนดหมอดารมณณ์ของแต่ละชิ้นงาน แล้วร่างแบบเพื่อหาความีกระบวนการวิธีการใดที่สามารถสร้างให้เกิดรูปในหมอดารมณณ์นั้นๆได้
  - 2.2 เมื่อได้หลักและวิธีการในการสร้างจึงขึ้นงานจริง และประเมินผลข้อดีและข้อบกพร่องเพื่อแก้ไขในการสร้างงานต่อไป
  - 2.3 รวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติการเพื่อใช้เป็นเอกสารประกอบผลงานวิทยานิพนธ์

แหล่งข้อมูล

1. หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ และวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
2. ศึกษาจากการสังเกตตนเอง และการพูดคุยกับผู้รู้หรือพระสงฆ์
3. หนังสือปรัชญาทางพุทธศาสนาที่วาดด้วยเรื่องของสติ
4. ผลงานทัศนศิลป์ของศิลปินไทยและต่างชาติ
5. แหล่งสื่อสารมวลชนเช่น เว็บไซต์ โทรทัศน์และวิทยุ เป็นต้น

อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า

1. คอมพิวเตอร์และโปรแกรมซอฟต์แวร์ต่างๆ เช่น Internet Explorer Adobe reader และ Adobe Photoshop เป็นต้น
2. กล้องดิจิทัล
3. วัสดุในการทำแบบร่างสองมิติและแบบจำลองสามมิติเพื่อศึกษารูปแบบและการจัดวางที่เหมาะสม

บทที่ 2

ที่มาของแนวความคิด แรงบันดาลใจและอิทธิพลในการสร้างสรรค์

ที่มาของผลงานก่อนวิทยานิพนธ์สู่แนวคิดและการทำงานชุด “ภาวะในวงค์”

ก่อนที่จะทำวิทยานิพนธ์ชุด “ภาวะในวงค์” นี้ ข้าพเจ้าได้ศึกษาและสร้างผลงานในช่วง Terminal Project ที่เกี่ยวข้องกับ “สติ” ในทางพุทธศาสนาที่ว่าด้วยอาการหลุดลอยทางความคิด จิตใจ ที่ทำให้เราขาดการรับรู้ทางกายในช่วงขณะ หรือที่ท่านพุทธทาสได้กล่าวว่า ...สติ มีอาการที่ทำให้เราเหมือนตื่นขึ้น ตื่นยิ่งขึ้น ถ้ามีเช่นนั้นจะเหมือนกับหลับ หรือเรียกอีกอย่างว่า ปมาทะ หรือ ประมาท คือ หลับและตาย ถ้ามีสติเรียกอุปปมาทะ คือตื่นและไม่ตาย ถ้าไม่มีสติก็ต้องตาย ตายในทางร่างกาย จะถูกรถชนก็ได้ ตายในทางจิตใจ คือกิเลสครอบงำเป็นทุกข์ ตกนรกทั้งเป็นๆอยู่ตลอดเวลา อย่างนี้เรียกว่าตายเหมือนกัน...

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้นข้าพเจ้าจึงนำมาเป็นประเด็นในการสร้างงานด้วยรูปทรงของคนที่มีนิสัยสะท้อนถึงสภาวะภายในหรือจิตใจ โดยเอาลักษณะของ “เงา” เป็นเหมือนตัวแทนของ “จิต” ซึ่งเต็มไปด้วยอารมณ์และความรู้สึกที่ไม่สามารถจับต้องได้ แล้วถ่ายทอดรูปทรงออกมาเป็นเสมือนเงาที่ทับซ้อนในโครงสร้างของคนอีกที

เมื่อสังเกตและวิเคราะห์งานที่ผ่านมาจะพบว่าผลงานที่ผ่านมาแบ่งรูปแบบออกได้เป็น 3 ส่วนหลัก คือ

1. การสร้างรูปที่มีลักษณะคล้ายถูกดึงยืดออกราวกับว่ากำลังจะขาดออกจากกัน

ภาพที่ 1 ภาพกลุ่มผลงานก่อนวิทยานิพนธ์รูปแบบที่ 1

ประติมากรรมในกลุ่มนี้มีลักษณะของการซ้อนรูปทรงในรูปทรงอีกที กล่าวคือ มีส่วนของรูปทรงหลักที่ทำให้เห็นเป็นรูปร่างคนก่อน แล้วจึงซ้อนรูปทรงเข้าไปภายในรูปร่างนั้นอีกที โดยให้มีลักษณะรูปร่างโดยรวมยังคงเป็นรูปร่างคนในสัดส่วนคนปกติ

ลักษณะจำเพาะของการซ้อนนี้จะมีการเจาะช่องของที่ว่างภายในที่ทำให้ดูเหมือนรูปทรงถูกทำให้ทะลุผ่านคล้ายช่องแสงแยกออกเป็นอีกรูปทรงหรือหลายรูปทรงภายใน จึงทำให้มีลักษณะเป็นรูปทรงรองย่อยเล็กซ้อนอยู่ภายใน เมื่อรูปทรงถูกย่อยให้เล็กลงอยู่ภายในจะเกิดการเชื่อมต่อของรูปทรงด้วยปริมาตรที่เล็กลง ทำให้มีอาการคล้ายถูกดึงหรือแยกออกมาราวจะขาดออกจากรูปทรงหลัก

2. การสร้างรูปที่มีลักษณะแตกกระจายออก

ภาพที่ 2 ภาพกลุ่มผลงานก่อนวิทยานิพนธ์รูปแบบที่ 2

ในกลุ่มประติมากรรมแบบที่ 2 มีลักษณะการแตกออกของรูปทรงคล้ายแบบแรก แต่ต่างกันตรงที่ว่าไม่ได้แตกย่อยอยู่ในรูปทรงหลัก หากแต่เป็นการแตกออกของรูปทรงที่เน้นการใช้ลักษณะของเส้นและทิศทางซึ่งจะทำให้เกิดการเคลื่อนไหวอย่างชัดเจน ในแง่นี้จะช่วยสนับสนุนแนวคิดในช่วงขณะของจิตที่วนเวียนไม่หยุดนิ่งจากกว้างค์ของความคิด

3. การสร้างรูปที่มีลักษณะรวมกลับเข้ามาในที่เดียวกัน

ภาพที่ 3 กลุ่มผลงานก่อนวิทยานิพนธ์รูปแบบที่ 3

การสร้างงานในกลุ่มนี้เน้นการสร้างให้เกิดความเคลื่อนไหวภายในรูปทรง โดยเน้นการใช้ลักษณะความโปร่งและทึบแสดงให้เห็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปร่างและรูปทรงที่ค่อยๆ ผสานเข้าหากัน

จากรูปแบบการสร้างงานทั้ง 3 กลุ่ม ทำให้เห็นลักษณะสำคัญที่ข้าพเจ้านำมาใช้ในการสร้างงานชุด “ภาวะในภวังค์” คือ การแตกออก และรวมเข้าของรูปทรง ซึ่งแสดงถึงนัยยะของการมีอยู่ที่มากกว่าหนึ่ง และทำให้ชัดเจนขึ้นด้วยการซ้ำรูปทรงเพื่อแสดงภาวะของการเกิดมีขึ้นอย่างไม่สิ้นสุด และไร้รอยต่อของการเกิดขึ้นและดับไป

การสร้างสรรคองค์ประกอบทางประติมากรรมชุด “สติ”

นอกจากรูปแบบงานที่สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วนหลักๆ คือ การสร้างรูปที่มีลักษณะคล้ายถูกดึงยึดออกราวจะขาดออกจากกัน การสร้างรูปที่มีลักษณะแตกกระจายออก และการสร้างรูปที่มีลักษณะรวมรูปกลับเข้ามาไว้ในที่เดียวกัน ยังมีส่วนประกอบอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์อีกดังต่อไปนี้

ปริมาตร : ในการสร้างงานชุดก่อนๆ จะมีลักษณะสำคัญที่นำมาใช้ คือ รูปทรงทึบ และรูปทรงโปร่ง ทั้งนี้เพื่อที่จะกล่าวอ้างถึงภาวะของมืออยู่ของสิ่งที่ซ่อนอยู่ภายในร่างกายที่เรียกว่า “จิต” ซึ่งเป็นสิ่งไม่มีตัวตน ไม่สามารถมองเห็นหรือสัมผัสจับต้องใดๆ ได้ ดังนั้นในขั้นต้นข้าพเจ้าจึงเลือกที่จะสื่อผ่านลักษณะของความทึบ และโปร่งให้เห็นความแตกต่างที่อยู่ร่วมกันในรูปทรงเดียวกัน ย้ำเน้นให้เห็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายใน

มวล : การเลือกใช้มวลในการสร้างงานนั้น ข้าพเจ้าใช้มวลที่ลักษณะบอบบาง และเบา ลอย โดยสร้างให้รูปทรงมีจุดสัมผัสกับพื้นคล้ายกับว่าเพียงแต่แตะเอาไว้อย่างบางเบา บ้างก็สร้างให้ส่วนบนของรูปทรงดูเบาคายจะจางหายไป และเลือกใช้วัสดุที่มีลักษณะโปร่งเบาให้ความรู้สึกที่ไม่มั่นคง เพื่อให้เห็นถึงสภาพเปราะบางที่เกิดขึ้นในขณะที่ร่างกายและจิตใจหลุดลอยไปกับความคิดจนละเลยต่อการตระหนักรู้ในปัจจุบันขณะอันจะนำมาซึ่งความประมาทในการดำเนินชีวิต

รายละเอียดและร่องรอยบนรูปทรง : การกำหนดโหมดอารมณ์ของชิ้นงานการส่งผลต่อสร้างรายละเอียด โดยโหมดอารมณ์ส่วนใหญ่มีอาการที่ดูเหมือนเปราะบาง และทับซ้อน จึงเลือกใช้วัสดุที่ดูโปร่ง และบางเบา ซึ่งข้าพเจ้าเลือกใช้ตาข่ายเป็นวัสดุหลักในการสร้าง อีกทั้งยังสามารถทำให้เกิดร่องรอยตามที่ต้องการได้ กล่าวก็คือ เป็นวัสดุที่โปร่งและทรงตัวได้ในระดับหนึ่งเมื่อทำให้เกิดการยับยู่ และเรียบนิ่ง

การทำให้เกิดร่องรอยที่ยับยู่และเรียบนิ่งในขณะเดียวกัน เพื่อแสดงถึงลักษณะที่ไม่นิ่งของรูปทรง และภาวะไม่นิ่งของกาย และจิตในขณะเดียวกัน

ขนาดและการติดตั้ง : การสร้างผลงานแต่ละชิ้นนั้นจะมีทั้งขนาดที่เล็กกว่าความเป็นจริง และขนาดที่เท่ากับตนเอง ทั้งนี้เพราะจะเอื้อต่อลักษณะการขึ้นชิ้นงานที่ข้าพเจ้าต้องการให้อยู่ในระยะสายตาที่ตาและมือสามารถทำงานไปพร้อมกันได้โดยทั่วชิ้นงาน ทำให้ข้าพเจ้าสามารถควบคุมชิ้นงานได้และที่สำคัญคือ ข้าพเจ้าต้องการสร้างรายละเอียดของชิ้นงานให้ผู้ชมได้เข้ามาดูในระยะใกล้มากกว่าการมองในระยะไกล หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การเชื้อเชิญอย่างเงียบๆ

ในส่วนของการติดตั้งนั้นข้าพเจ้าสนใจที่จะทำให้งานสามารถจับใจตัวเองโดยปราศจากฐาน หรือหากต้องจำเป็นต้องมีฐานก็จะต้องทำให้งานกับฐานมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เพื่อลด

อาการแปลกแยกหรือความเป็นส่วนเกินออกจางาน และที่สำคัญคือ การสร้างงานที่ไม่ต้องใช้ฐาน นั้นช่วยสร้างให้ผู้ชมรู้สึกใกล้ชิดกับงานราวกับว่างานนั้นเป็นส่วนหนึ่งและมีตัวตนอยู่ในพื้นที่นั้นๆ

จาก “สติ” สู่ “ภาวะในภวังค์”

การสร้างผลงานในชุด Terminal Project ว่าในส่วนของเนื้อหานั้นด้วยเรื่องของ “สติ” ที่ แสดงให้เห็นการอยู่ร่วมกันของกายและจิตที่ส่งผลกระทบต่อกัน ซึ่งต่อมาได้จำกัดวงเข้ามาสู่เรื่อง ของกายและจิตที่ไม่นิ่งจาก “ภาวะในภวังค์” ที่ดึงเอาการรับรู้ทางกายให้จางหายไป แล้วแทนที่ด้วย การมีอยู่และเป็นใหญ่แห่งความคิดจิตใจ และในส่วนของการสร้างสรรค์ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ถึง รูปแบบและองค์ประกอบทางประติมากรรมของผลงานในชุด “สติ” ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ อิทธิพลในการสร้างงานชุด “ภาวะในภวังค์” ด้วยการพัฒนา รูปแบบและปรับปรุงเทคนิค เพื่อค้นหา กระบวนวิธีในการสร้างสรรค์ทางประติมากรรม

พัฒนาการของรูปแบบและการสร้างสรรค์ทางเทคนิค

ในผลงานประติมากรรม “ภาวะในภวังค์” ประกอบไปด้วยผลงานทั้งหมด 2 ชุด และ 1 ชิ้น คือ ผลงานชื่อ “Again and Again” “แปรรูปกลายร่าง” และ “คิด” ใช้รูปทรงคนแบบนามธรรม และกึ่งเหมือนจริงเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงภาวะรูปธรรมและนามธรรมที่ซ้อนกันอยู่ อีกทั้งมีการจัด องค์ประกอบของรูปแบบประติมากรรมที่มีเนื้อหาแสดงถึงภาวะทางความคิดที่ไม่นิ่ง ซึ่งส่งผลทำ ให้เกิดความวิงวุ่นวนเวียน และพร่องทางการรับรู้ของร่างกายและจิตใจ ด้วยการพัฒนาดังต่อไปนี้

รูปแบบ : เพื่อเน้นย้ำให้เห็นถึงภาวะซ้อนที่อยู่ร่วมกันของรูปธรรมและนามธรรม ข้าพเจ้าจึงตั้งใจใช้รูปทรงคนแบบนามธรรม และกึ่งเหมือนจริง โดยสร้างให้ชัดเจนขึ้นทั้งรูปทรง และรายละเอียด

ปริมาตร : ข้าพเจ้าไม่จำกัดเพียงรูปทรงทึบ-โปร่ง หากแต่พยายามค้นหาว่ามีวิธีการใด อีกที่สามารถทำให้เห็นได้ว่าตัวเราไม่ได้มีเพียงร่างกายอันเป็นรูปธรรมยังคงมีส่วนของนามธรรม ซ้อนอยู่ ด้วยการกำหนดใช้การซ้อน การซ้ำรูปทรง และการบิดเบือนรูปทรงด้วยการลดและเพิ่มใน รายละเอียดและโครงสร้าง

มวล : ในการทำให้มวลเบาลอย นอกจากที่เคยใช้วัสดุที่มีลักษณะ โปร่งเบา ข้าพเจ้าได้ทำ การทดลองสร้างน้ำหนักที่เกิดขึ้นจากการมอง ไม่ว่าจะด้วยการเอียงเส้นแกนของโครงสร้างให้อยู่ ในสภาพไม่ตึงน้ำหนัก ในผลงาน “Again and Again”

รายละเอียดและร่องรอยบนรูปทรง : รอยยับย่นที่เคยเกิดขึ้น ไม่เพียงเกิดขึ้นเพื่อให้รูปทรงแสดงความแตกต่างไปจากรูปร่าง แต่ยังต้องคำนึงถึงโหมคของอารมณ์ที่มากำกับด้วยในผลงาน “คิด” อีกทั้งลักษณะเรียบลื่นของรูปทรง ข้าพเจ้าได้เพิ่มในส่วนของคุณวลายที่สอดคล้องเข้ากับตัวงาน เพื่อแสดงให้เห็นถึงภาวะการรับรู้ที่มีต่อภายนอกที่นอกเหนือไปจากการบอกเล่าถึงสิ่งที่อยู่ภายในจิตใจเท่านั้น ซึ่งเกิดขึ้นทั้งในผลงาน “แปรรูปกลายร่าง” และ “Again and Again”

ขนาดและการติดตั้ง : ข้าพเจ้าพัฒนาการติดตั้งหรือจัดวางให้มีผลทางการมองมากยิ่งขึ้นด้วยการคำนึงถึงทิศทางและที่ว่างที่อยู่รอบชิ้นงานเพื่อช่วยให้เกิดโหมคทางอารมณ์ของรูปอย่างที่ต้องการไม่ว่าจะเป็นการแตกออกหรือการรวมเข้าของรูปทรงในผลงาน “Again and Again” หรือการใช้เส้นพุงนำสายตาในผลงาน “แปรรูปกลายร่าง”

อิทธิพลจากศิลปิน

Claire Curneen

เกิดเมื่อปี 1968 ที่ประเทศไอร์แลนด์ เธอเคยศึกษาที่ Cork, Belfast และ Cardiff งานที่เธอสนใจทำนั้นได้เริ่มจากการช่วยบิดาของเธอทำงานด้านวิศวกรรมเครื่องจักรกล งานในระยะแรกเธอสร้างรูปจากดินเหนียวในส่วนศีรษะ ลำตัว และส่วนที่เป็นเสื้อผ้าในแบบที่มีสีสันทันแปลกตาดูติดตลก งานเหล่านั้นถูกขายหมดไปในนิทรรศการแสดงผลงานครั้งสุดท้ายในปี 1991 ซึ่งเป็นงานแสดงก่อนจบการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัย Ulster ในเมือง Belfast ในช่วงที่เธอเรียนระดับปริญญาโทที่ Cardiff ในช่วงปี 1991-1992 เป็นโอกาสที่ทำให้เธอได้พบกับครูที่มีชื่อว่า Mike House เป็นผู้ที่ทำให้เธอสามารถตระหนักได้ว่า figure ของเธอก็คือความเป็นกึ่งชีวประวัติของเธอเอง เธอประเมินผลงานของเธอและเริ่มต้นผลิตผลงาน figure เซรามิกรูปแบบเปลือยในรูปแบบที่ดูเป็นสากลมากขึ้น และให้อารมณ์ด้านทุกข้มากขึ้น รูปร่างรูปทรงที่เกิดขึ้นจากการบีบคั้นเนื้อดิน รวมถึงการประยุกต์ใช้วิธีการปะติดแต่งจากชิ้นเล็กชิ้นน้อย เผยให้เห็นอารมณ์ความรู้สึกถึงกระบวนการที่สร้างขึ้นจากมือมนุษย์ ที่ดูมีความอ่อนโยน เปราะบาง ไม่แข็งกระด้างทั้งผิวและเนื้อหนัง

เธอได้แรงบันดาลใจจากจิตรกรรม Italian Renaissance ในยุคต้นๆ อย่างเช่นงาน Baptism of Christ ของ Piero Della Francesca ผลงาน figure ทั้งหมดของ Curneen ล้วนมีกลิ่นไอของความเศร้าหมองและความอ่อนแอเปราะบาง ประเด็นซ้ำๆ ที่เห็นนั้นรวมไปถึง St Sebastian หรือ figure ที่มีปีก ซึ่งมีความขัดกันระหว่างพื้นผิวดินที่ด้านๆ ไม่มีความแวววาว ตัดกับสิ่งที่มาประดับประดาสีทองๆ ที่เปรียบเสมือนเป็นเลือด และเมื่อไม่นานมานี้เธอก็ เพิ่งสร้างสรรค์ประติมากรรม figure สีแดงที่ทำจากดินอีกด้วย เธออาศัยใน Cardiff และใช้เวลาหลายปีในการทำงานที่ Fireworks Studios

ภาพที่ 4 ภาพผลงานของ Claire Curneen

ที่มา : Mansel Davies, Claire Curneen [Online] , accessed 1 January 2012. Available from <http://www.clairecurneen.com>

Kiki Smith

Kiki Smith เกิดเมื่อปี ค.ศ. 1954 ที่เมือง นูเรมแบก (Nuremberg) ประเทศเยอรมัน เธอเป็นลูกสาวของนักประติมากรชาวอเมริกัน และเติบโตขึ้นในประเทศนี้ที่เมืองนิวเจอร์ซีย์ (New Jersey) ในช่วงวัยเด็กเธอได้สัมผัสกับโลกของศิลปะครั้งแรกโดยการช่วยเหลือคุณพ่อทำโมเดลจากกระดาษแข็ง เพื่อใช้ในงานประติมากรรมที่เกี่ยวกับเรขาคณิต การถูกเลี้ยงดูอย่างเข้มงวดและการเติบโตในสิ่งแวดล้อมทางศาสนาคริสต์ ได้ถูกนำมาถ่ายทอดในผลงานทางประติมากรรม ภาพวาด และ ภาพพิมพ์ สารระสำคัญที่ถูกนำเสนออย่างสม่ำเสมอในผลงานของเธอ จะเป็นโครงสร้างในลักษณะของภาชนะบรรจุความรู้ ความเชื่อ และการบอกเล่าต่าง ๆ

ในปี 1980 เป็นต้นมา ผลงานประติมากรรมของ Smith ได้ถูกถ่ายทอดตามแนวทางศิลปะแบบรูปลักษณ์จากด้านในสู่ด้านนอก เธอสร้างงานประติมากรรมและงานภาพวาดในลักษณะของอวัยวะต่าง ๆ โครงสร้างของเซลล์ และระบบเส้นประสาทของมนุษย์ ผลงานในรูปแบบนี้ค่อย ๆ ถูกพัฒนาโดยการมีส่วนร่วมกับสัตว์ วัตถุท้องถิ่นต่าง ๆ และการเล่าขานเชิงเปรียบเทียบจากตำนานดั้งเดิมและนิทานพื้นบ้าน ชีวิต ความตาย และการเกิดใหม่ สามสิ่งนี้เป็นร่องรอยทางความคิดในการแสดงผลงานศิลปะและงานด้านประติมากรรมของเธอ

หลายผลงานในช่วงที่ผ่านมา เช่น “Lying with the Wolf”, “Wearing the Sin” และ “Rapture” Smith ได้รับแรงบันดาลใจจากนักบุญ Genevieve ซึ่งเป็นผู้อุปถัมภ์คำศาสนาคริสต์ในประเทศฝรั่งเศส การสื่อการพูดคุยอย่างสนิทสนมกับสุนัขจิ้งจอก ที่อยู่อาศัยพูดได้กับโครงสร้างของมัน การถือกำเนิดจากมดลูก สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นคุณลักษณะที่ Smith บรรยายเกี่ยวกับนักบุญ Genevieve โดยการร่างความสัมพันธ์อันซับซ้อนในเชิงสัญลักษณ์ระหว่างมนุษย์และสัตว์ให้เป็นรูปธรรมขึ้นมา

ภาพที่ 5 ภาพผลงานของ Kiki Smith

ที่มา: The Minimalist , [Kiki Smith](http://iheartiheartiheart.blogspot.com/2012/04/kiki-smith.html) [Online] , accessed 1 January 2012. Available from <http://iheartiheartiheart.blogspot.com/2012/04/kiki-smith.html>

Gerhard Demetz

Gerhard Demetz เกิดที่เมืองโบวซาโน (Bolzano) ประเทศอิตาลี ในปี ค.ศ. 1972 ผลงานทางศิลปะของเขาได้รับความนิยมเป็นต้นมาตั้งแต่งานเปิดตัวครั้งแรกในปี 2005 เขาได้รับการยอมรับในเรื่องของฝีมือทางงานช่างเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการรู้จักประยุกต์เทคนิคการแกะสลักไม้แบบดั้งเดิมถ่ายทอดเป็นผลงานทางศิลปะ

งานประติมากรรมเกี่ยวกับเด็กของ Demetz มีจุดมุ่งหมายเพื่อสื่อถึงความสอดคล้องเห็นและความซุกซนของเด็ก มันถูกสร้างอย่างพิถีพิถันโดยปราศจากความเสแสร้งและความล้ำสมัย เทคนิคที่ไม่ธรรมดาของเขอย่างหนึ่งคือวิธีการใช้แม่พิมพ์ไม้อันเล็ก ๆ แม่พิมพ์ไม้ที่ถูกขัดอย่างละเอียดแต่ละชิ้นจะถูกวางซ้อนทับกับพื้นผิวที่หยาบ ไม่เรียบ วิธีการสร้างสรรค์งานรูปแบบนี้ ได้ทำให้ผลงานทางประติมากรรมของเขามีความโดดเด่นในตลาดงานประติมากรรมร่วมสมัยที่ทำจากไม้

ผลงานของ Demetz ได้เคยถูกจัดแสดงในหอศิลป์ชื่อดังมากมาย ทั้งในอเมริกา สเปน เยอรมัน และ เกาหลี นอกจากนี้เขายังประดิษฐ์งานประติมากรรมที่ยิ่งใหญ่และสำคัญ ให้กับนักสะสมผลงานศิลปะทั่วโลก

ภาพที่ 6 ภาพผลงานของ Gerhard Demetz

ที่มา: Annie, [Gerhard Demetz](http://looseleaftigers.blogspot.com/2009/10/gerard-demetz.html) [Online] , accessed 1 January 2012. Available from <http://looseleaftigers.blogspot.com/2009/10/gerard-demetz.html>

เมื่อสังเกตงานของศิลปินทั้ง 3 คนจะพบว่า มีลักษณะของการทำงานในรูปแบบ Figurative และมีลักษณะของความเป็นช่างฝีมือชั้นสูงอยู่ในเนื้องาน ประกอบกับการสร้างงานที่ไม่เพียงแต่แสดงลักษณะทางกายภาพแล้ว พวกเค้ายังคงสื่อให้เห็นถึงภาวะทางความคิดที่มีต่อตนเอง และโลกภายนอกผ่านกระบวนการสร้างรูปทางประติมากรรมที่ไม่ได้บอกเล่าอย่างตรงไปตรงมา เช่นรูปทรงคนที่มีความเหมือนจริง แต่กลับใช้สัญลักษณ์ทางสังคมและความเชื่อสร้างนัยยะของรูปทรงที่ชวนให้คนสงสัยและจินตนาการตามสัญลักษณ์นั้นๆ

สิ่งเหล่านี้คอยย้ำเตือนให้ข้าพเจ้าไม่หลงไปกับเทคนิคและรูปแบบจนลืมที่จะคิดและละเอียดอ่อนต่อสิ่งรอบตัว และการประจักษ์ทางสายตาที่จะสามารถสื่อสารความคิดให้ นอกเหนือไปจากลักษณะทางกายภาพของรูปทรงนั้นๆ

บทที่ 3

กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม “ภาวะในวงค์”

ผลงานประติมากรรม “ภาวะในวงค์” ประกอบด้วยประติมากรรม 3 ชั้น ดังนี้

ผลงานชั้นที่ 1 “ติด”

ผลงานชั้นที่ 2 “Again and Again”

ผลงานชั้นที่ 3 “แปรรูปกลายร่าง”

กระบวนการสร้างงานทั้ง 3 ชั้นมีขั้นตอนการทำงานที่แตกต่างกันตามการกำหนดโหมค
อารมณ์ของแต่ละชิ้นงาน โดยไม่ขึ้นอยู่กับเทคนิควิธีการ ทั้งนี้เพื่อพยายามศึกษาค้นคว้าหา
กระบวนการในการสร้างรูปในทางประติมากรรมให้สามารถตอบโจทย์ของแต่ละโหมคอารมณ์
ภายใต้แนวความคิดเดียวกัน ซึ่งทำให้ข้าพเจ้าได้เรียนรู้การถ่ายทอดสาระทางความคิดที่
นอกเหนือไปจากลักษณะทางกายภาพของรูปทรง

ขั้นตอนหลักๆของการสร้างสรรค์มีดังนี้

1. กำหนดโหมคอารมณ์ของงาน
2. การร่างแบบ 2 มิติ และแบบจำลอง 3 มิติ
3. การสร้างผลงาน
4. การตกแต่งความเรียบร้อย
5. การติดตั้งผลงาน

การกำหนดโหมคอารมณ์ของงาน

การกำหนดโหมคอารมณ์ของงานเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าเพิ่งได้เรียนรู้จากการคุยงานกับอาจารย์
ที่ปรึกษา ท่านได้สั่งสอนและให้คำแนะนำให้รู้จักสังเกตความคิดความรู้สึกที่มีสิ่งต่างๆรอบตัว
แล้วค้นหาว่ามีรูปแบบวิธีการใดได้บ้างที่สามารถตอบโจทย์แนวความคิดที่ตั้งไว้ ซึ่งจะช่วยให้ไม่
ยึดติดอยู่กับการสร้างงานตามรูปแบบที่คุ้นเคย

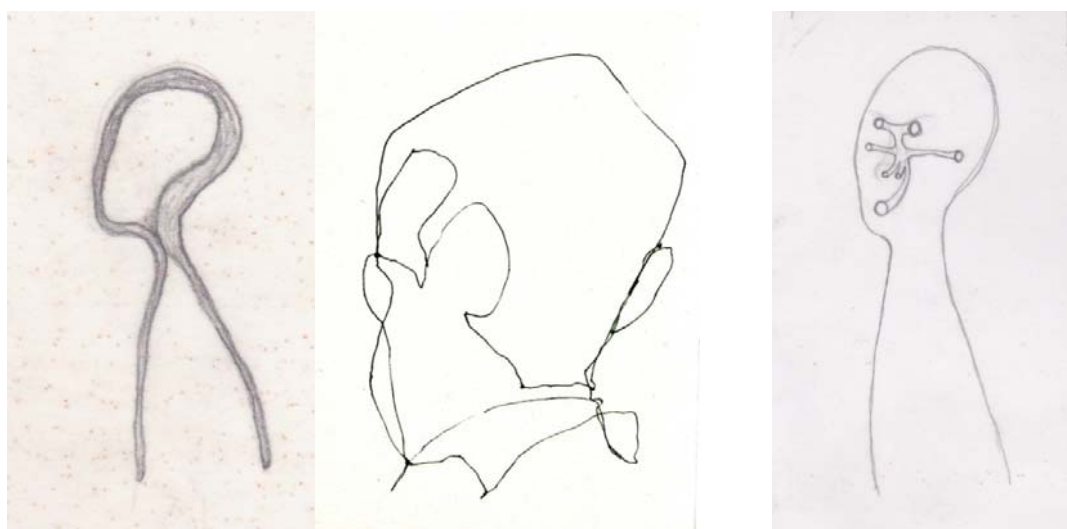
การร่างแบบ 2 มิติ และแบบจำลอง 3 มิติ

เมื่อกำหนดโหนดอารมณ์ได้จึงทำการร่างแบบ 2 มิติ ซึ่งโหนดอารมณ์ของทั้ง 3 ชั้นงานมีความแตกต่างกันไปตามการสังเกตเห็นความเป็นไปของร่างกายและจิตใจตนเองในขณะที่เกิดภาวะความไม่นิ่ง ซึ่งสรุปออกมาได้ 3 รูปแบบ คือ

1. การทับซ้อน และความไม่แน่นชัด
2. การซ้ำ วนเวียนอย่างไร้จุดเริ่มต้นและจุดจบ
3. ความไม่สมบูรณ์ทางการรับรู้ของกายและจิต

เนื่องจากการสร้างงานทั้ง 3 ชั้นมีลักษณะที่แตกต่างกันข้าพเจ้าจึงแยกออกเป็นวิธีการสร้างงานในแต่ละชั้นตั้งแต่ขั้นตอนการร่างภาพ 2 มิติเป็นต้นไป ดังนี้

การสร้างผลงานประติมากรรม

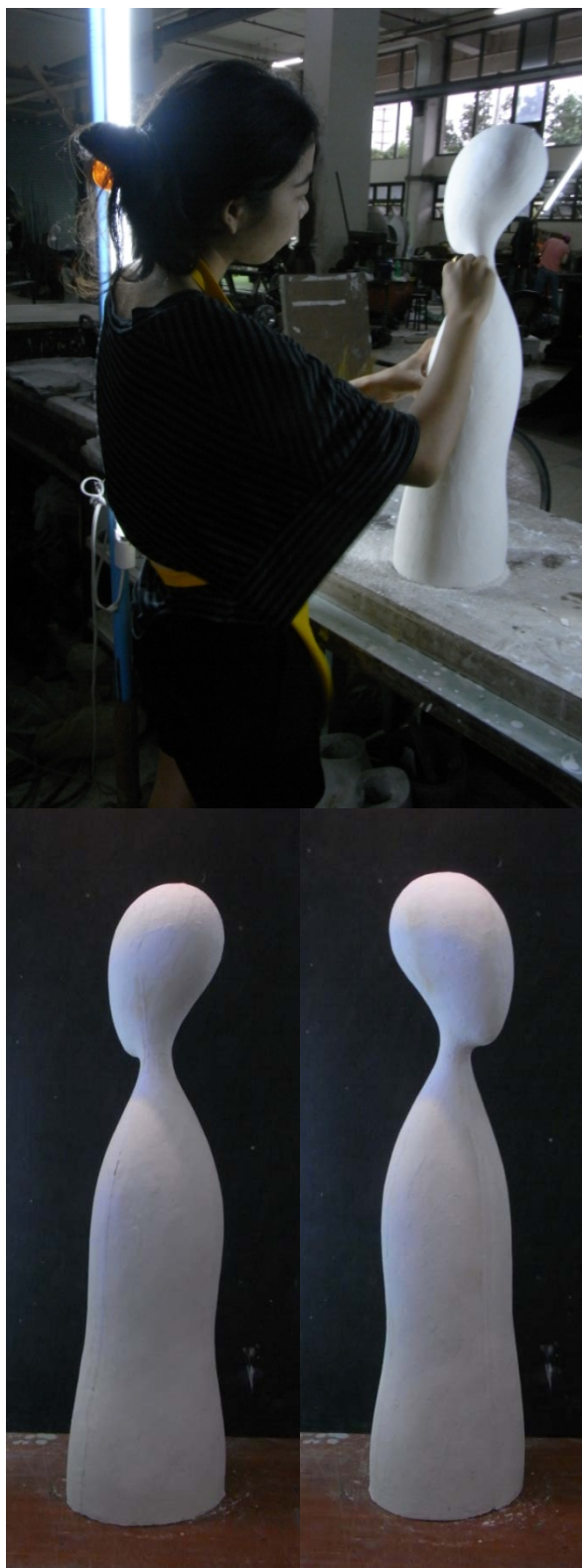

ภาพที่ 7 ภาพรูปแบบภาพร่าง 2 มิติของผลงานชิ้นที่ 1 ชื่อ “ติด”

ภาพที่ 8 ภาพร่าง 2 มิติของผลงานชิ้นที่ 1

ในการเลือกแบบร่างในผลงานชิ้นที่ 1 นี้ข้าพเจ้าต้องการให้ชิ้นงานแสดงภาวะของจิตภายในด้วยการแสดงออกผ่านกระบวนการร่างภาพที่ใช้เส้น contour เข้ามาช่วย เพราะการร่างภาพแบบนี้จะทำให้เห็นการเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงของวัตถุ แล้วนำมาผสานเข้ากับรูปที่แสดงให้เห็นถึงรูปทรงนอกและรูปทรงใน จากนั้นสรุปรวมเป็นโหมคอารมณ์ที่ต้องการแสดงถึงขณะที่ภาวะภายในกำลังเกิดการเปลี่ยนแปลงโดยให้มีลักษณะของส่วนที่ดูสั้นไปหวด้วยการทำผิวให้เป็นคลื่น ในขณะที่บางส่วนเรียบนิ่งเพื่อเน้นให้ส่วนที่สั้นไปหวนั้นชัดเจนยิ่งขึ้น

ภาพที่ 9 ภาพการสร้างต้นแบบสำหรับการเชื่อม

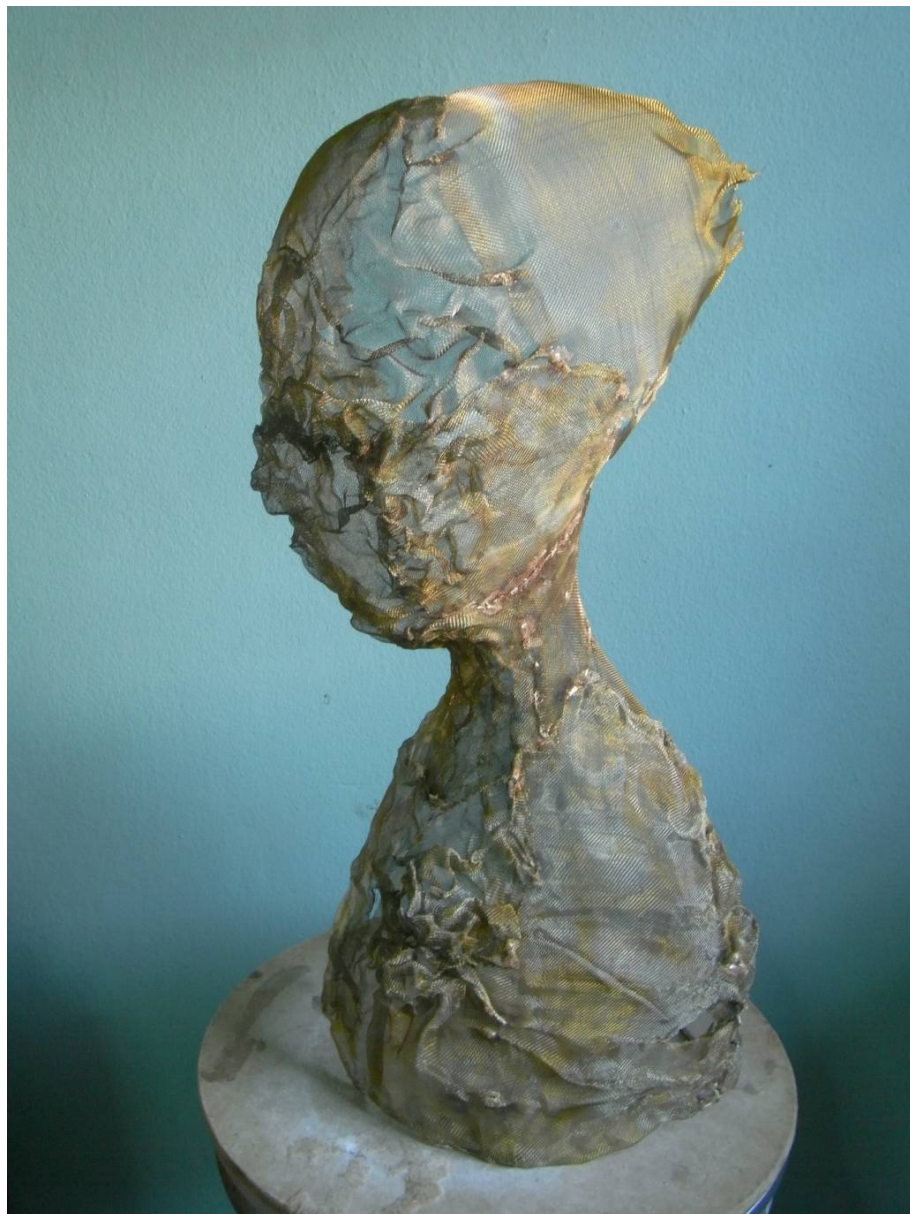

ภาพที่ 10 ภาพการเชื่อมตาข่ายทองเหลือง

ภาพที่ 11 ภาพชิ้นส่วนงานที่ถูกเชื่อม

ข้าพเจ้าเลือกใช้วัสดุโปร่งเบาในการสร้างงานชิ้นที่ 1 นี้เพราะต้องการสื่อถึงจิตในสภาวะที่ไม่นิ่ง ด้วยการทำงานของตาข่ายเมื่อซ้อนกันจะเกิดการลวงตาทำให้เห็นเป็นเส้นที่เคลื่อนไหวอยู่ภายใน รวมทั้งรอยยับย่นบนแผ่นตาข่ายจะทำให้เกิดมิติทางสายตาที่ซ้อนกันอยู่จนบางที่แยกส่วน ด้านหน้าและด้านหลังไม่ออก

ภาพที่ 12 ภาพผลงานชิ้นที่ 1 รูปที่ 1

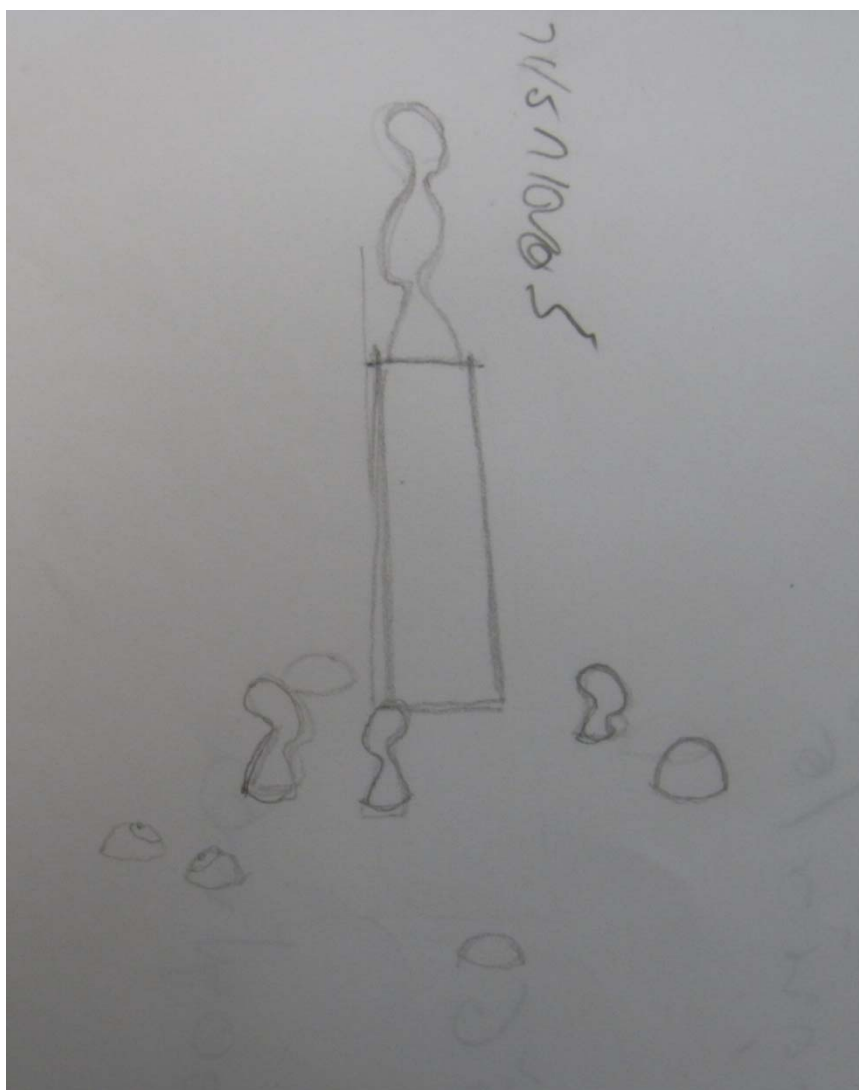

ภาพที่ 13 ภาพผลงานจีนที่ 1 รูปที่ 2

ภาพที่ 14 ภาพรูปแบบภาพร่าง 2 มิติของผลงานชิ้นที่ 2 ชื่อ “Again and Again”

การร่างผลงานในชุดที่ 2 ข้าพเจ้าใช้รูปแบบของการแตกออก และรวมเข้าของรูปทรงเพื่อสื่อช่วงขณะการวนเวียนของความคิดที่ค่อยๆก่อตัวขึ้น และสลายไป โดยใช้การซ้ำรูปทรงจัดวางให้มีระดับสูงต่ำอยู่ในกลุ่ม และใช้ท่าทางที่คล้ายๆกันโดยทำให้ท่าทางนั้นมีลักษณะเบาลอยเพื่อเน้นให้เห็นถึงภาวะไร้น้ำหนักของรูป

ภาพที่ 15 ภาพภาพร่าง 2 มิติของผลงานชิ้นที่ 2

ภาพที่ 16 ภาพการขึ้นดินชิ้นงานที่ 2

ภาพที่ 17 ภาพการทำพิมพ์ และหล่อปูน

ภาพที่ 18 ภาพการขัดแต่งต้นแบบ

ภาพที่ 19 ภาพชิ้นงานก่อนตัดแต่ง

ภาพที่ 20 ภาพการตัด และเพิ่มรูปทรง

ภาพที่ 21 ภาพการจัดวางชิ้นงานที่ 2 แบบที่ 1

การจัดวางงานในรูปแบบที่ 1 นี้เน้นการวางแบบกระจาย มีการดึงสายตาจากที่ไกลเข้าไปสู่กลุ่มชิ้นงาน เพราะข้าพเจ้าต้องการให้ชิ้นงานมีการเล่นกับผู้ดู

ภาพที่ 22 ภาพการจัดวางชิ้นงานที่ 2 แบบที่ 2

การจัดวางในแบบที่ 2 เป็นการวางแบบกลุ่มก้อนชัดเจน เน้นให้เห็นความเป็นมวล ซึ่งทำให้ลักษณะของการผสมรวมตัว และจมหายไปทำงานได้ดีขึ้น

ภาพที่ 23 ภาพการทำสีชิ้นงานที่ 2

เนื่องจากข้าพเจ้าอยากให้รูปทรงนั้นดูมีน้ำหนักแต่เบาลอย จึงทาสีเพื่อเพิ่มน้ำหนักให้กับงาน

ภาพที่ 24 ภาพผลงานจีนที่ 2 รูปที่ 1

ภาพที่ 25 ภาพผลงานชิ้นที่ 2 รูปที่ 2

ภาพที่ 26 ภาพรูปแบบภาพร่าง 2 มิติของผลงานชิ้นที่ 3 ชื่อ “แปรรูปกลายร่าง”

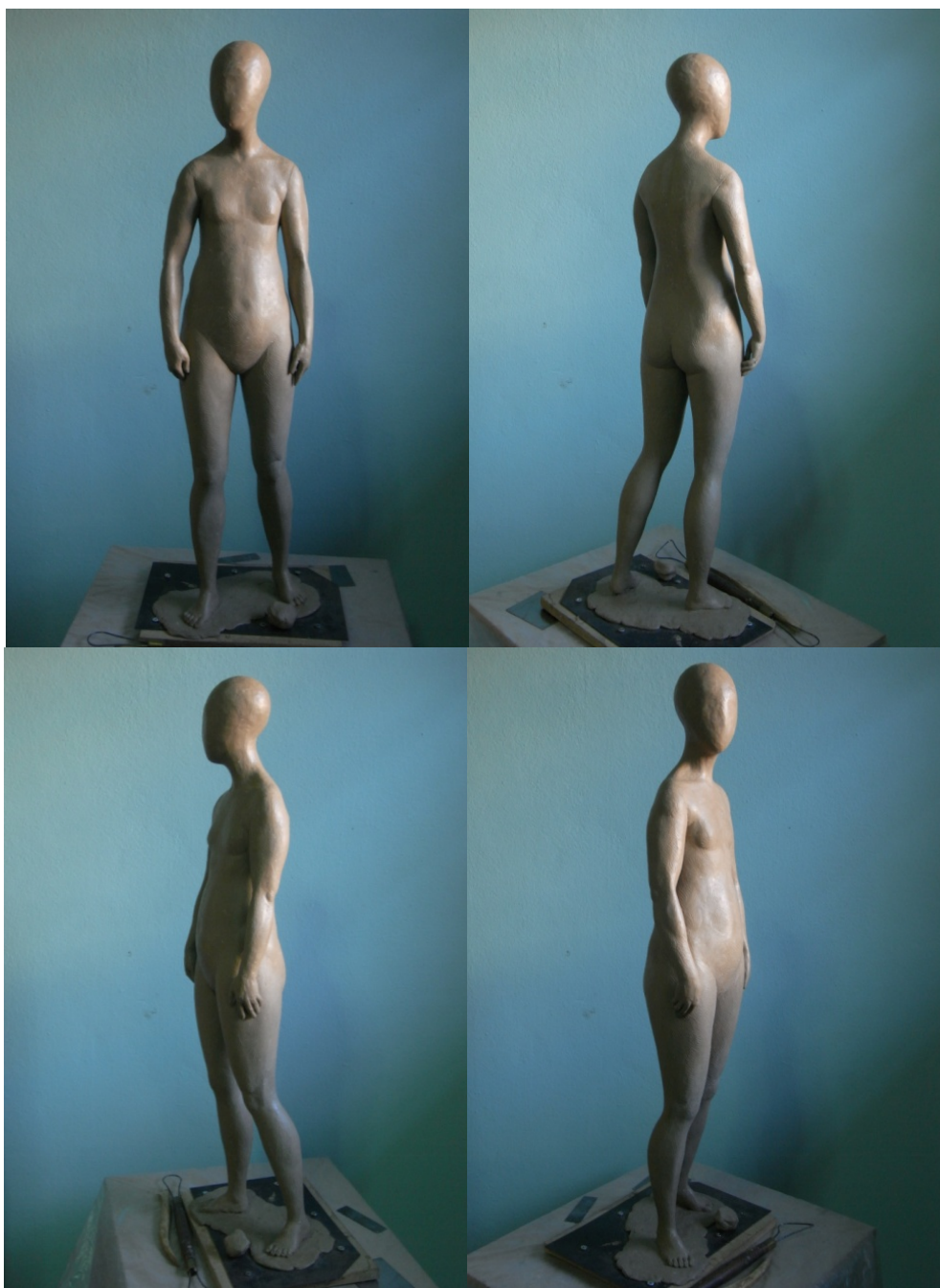
ภาพที่ 27 ภาพแบบจำลอง 3 มิติ

สำหรับงานจำลองชิ้นที่ 3 นี้เมื่อทำออกมายังไม่ได้ตามความต้องการข้าพเจ้าจึงจัดการรูปแบบอีกครั้งเพื่อทำให้ไม่ดูเหมือนการตัดปะทางรูปทรงของ 2 สิ่ง ด้วยการผสมารูปทรงเข้าไปตามส่วนต่างๆ และทำรูปทรงให้ชัดเจนขึ้นว่ามีการถ่ายเทรูปทรงอย่างไร

ภาพที่ 28 ภาพแบบร่าง 2 มิติ ผลงานชิ้นที่ 3

การร่างแบบในกลุ่มนี้ข้าพเจ้าใช้ลักษณะการบิดเบือนของรูป โดยทำการลดและเพิ่มใน ส่วนของรายละเอียดให้มีความชัดเจนและเลือนหายไปเพื่อสื่อถึงการรับรู้ที่ไม่นิ่งชัดของร่างกาย และจิตในภาวะทางความคิด

ภาพที่ 29 ภาพต้นแบบดินน้ำมัน

ภาพที่ 30 ภาพการเตรียมแบบก่อนทำพิมพ์

ภาพที่ 31 ภาพการทำพิมพ์

ภาพที่ 32 ภาพการปั้นลวดลายประดับ ภาพที่ 1

ภาพที่ 33 ภาพการปั้นลวดลายประดับ ภาพที่ 2

ภาพที่ 34 ภาพการปั้นลวดลายประดับ ภาพที่ 3

ภาพที่ 35 ภาพการจัดวางผลงานชิ้นที่ 3

ในส่วนของการจัดวางผลงานชุดที่ 3 ข้าพเจ้าใช้แนวการวางฐานงานวนแนวนอนเพื่อดึงเส้นลากยาวมาสู่สายตาผู้ดู และในขณะเดียวกันก็ดึงสายตาให้ย้อนกลับไปผลงานและใช้เส้นแนวตั้งสอบขึ้นไปสู่ด้านบนที่มีตัวชิ้นงานตั้งอยู่ด้วยท่าทางยื่นที่มั่นคง แต่ให้ลักษณะเบาลอย

ภาพที่ 36 ภาพการทำสีผลงานชิ้นที่ 3

ข้าพเจ้าเลือกการทำสีใช้โปรงใสเพื่อทำให้พื้นด้านล่างของวัตถุ ช่วยให้วัตถุไม่ดูแข็งและ
ทึบตันจนเกินไป

ภาพที่ 37 ภาพการตกแต่งผลงานชิ้นที่ 3

ในส่วนรายละเอียดของรูปทรงที่นูนขึ้นมาเหมือนลักษณะของกลีบดอกไม้ นั้น ข้าพเจ้าเลือกปิดเนื้อเงินด้านในกลีบ เพื่อให้เกิดความรู้สึกแตกต่างทางด้านรูปทรงที่ชัดเจนขึ้น

ภาพที่ 38 ภาพผลงานจีนที่ 3 รูปที่ 1

ภาพที่ 39 ภาพผลงานฉันทน์ที่ 3 รูปที่ 2

บทที่ 4

บทวิเคราะห์ประติมากรรม “ภาวะในภวังค์”

ผลงานชุด “ภาวะในภวังค์” เกิดขึ้นจากการศึกษากระบวนการสร้างรูปทางประติมากรรมที่แสดงให้เห็นสิ่งทีนอกเหนือจากลักษณะทางกายภาพ เกิดรูปร่างรูปทรง นั่นคือ การก่อให้เกิดอารมณ์ หรือจินตนาการร่วมในผลงาน ซึ่งข้าพเจ้าพยายามสื่อให้เห็นถึงปรากฏการณ์ภายในหรือ “จิต” ที่เชื่อมโยงกับร่างกายในช่วงเวลาที่เกิดภาวะทางความคิดที่ล่องลอย ซึ่งข้าพเจ้าได้สื่อผ่านผลงานทั้ง 3 ชิ้นดังนี้

ผลงานชิ้นที่ 1 “คิด”

รูปทรง

รูปทรงมีลักษณะโปร่งเบา เกิดจากการประกอบขึ้นด้วยตาข่ายทองเหลืองที่มีลักษณะเรียบและยับขรุขระ ทำให้เกิดลักษณะของผิวที่มีขอบเขตไม่ชัดเจนและมีอาการไม่นิ่งภายใต้รูปทรงที่ดูนิ่งเกือบสมมาตร เมื่อเดินวนไปรอบๆงานจะเห็นการเคลื่อนไหวทั้งที่ผิวงานและภายในชิ้นงาน ด้วยการซ้อนกันของชั้นตาข่ายอันเป็นลักษณะพิเศษที่ข้าพเจ้าเลือกมาใช้

เนื้อหา

รูปร่างภายนอกบอกรู้ชัดว่าเป็นรูปคน เมื่อมองเข้าไปในรายละเอียดของรูปทรงจะพบเพียงร็วรอยของวัสดุที่บ่งบอกให้รู้ว่ามีคามแตกต่างเกิดขึ้นในรูปทรงนั้น

ภาพที่ 40 ภาพลักษณะการตัดของรูปทรงเพื่อเปิดให้เห็นด้านใน

การตัดออกของส่วนหลังนี้จะมีผลต่อการมองเห็นเมื่อมองงานผ่านแสงที่ตกกระทบอยู่ด้าน จะเกิดปฏิกิริยาสายตาทำให้เกิดภาพนูนขึ้นกลับขึ้นมาเป็นรูปหน้าทันที ซึ่งเป็นลักษณะการทำงานเหมือนพิมพ์กลับในวัตถุที่ทึบตัน แต่สามารถนำมาสร้างในวัตถุโปร่งโดยการมองผ่านแสงด้านหลังนั่นเอง

ภาพที่ 41 ภาพประกอบการวิเคราะห์รูปทรงผลงานชิ้นที่ 1 “ติด”

ผลงานชิ้นที่ 2 “Again and Again”

รูปทรง

ผลงานชิ้นนี้เป็นประติมากรรมแบบจัดวางประกอบชิ้นการซ้ำกันของรูปทรงเรียบลื่น มีลักษณะความไร้น้ำหนักด้วยเส้นแกนที่เอียงไปมาเหมือนอาการที่ไม่สามารถทรงตัวอยู่ได้ อีกทั้งมีหลายขนาดและระดับความสูงเพื่อให้เกิดความเคลื่อนไหวเมื่อจัดวางอยู่ร่วมกัน สามารถทำให้เกิดได้ทั้งรูปแบบของการรวมตัว และแตกออกของรูปทรง

เนื้อหา

เป็นการประกอบกันของรูปทรงที่มีอาการไร้น้ำหนักภายใต้ภาพที่ดูมีน้ำหนักคล้ายท่อนไม้ เพื่อสื่อถึงปรากฏการณ์ทางจิตที่ล่องลอยในช่วงขณะเกิดภาวะทางความคิด

ภาพที่ 42 ภาพประกอบการวิเคราะห์รูปทรงผลงานชิ้นที่ 2 “Again and Again” รูปที่ 1

ภาพที่ 43 ภาพประกอบการวิเคราะห์รูปทรงผลงาน “Again and Again” รูปที่ 2

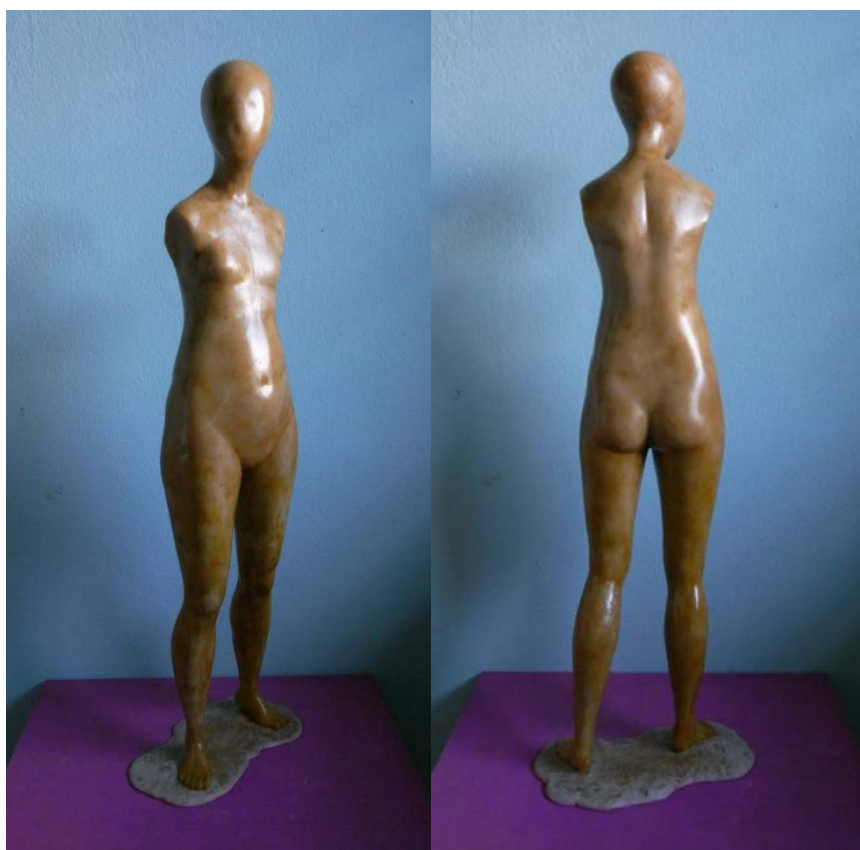
ภาพที่ 44 ภาพประกอบการวิเคราะห์รูปทรงผลงาน “Again and Again” รูปที่ 3

ผลงานชิ้นที่ 3 “แปรรูปกลายร่าง”

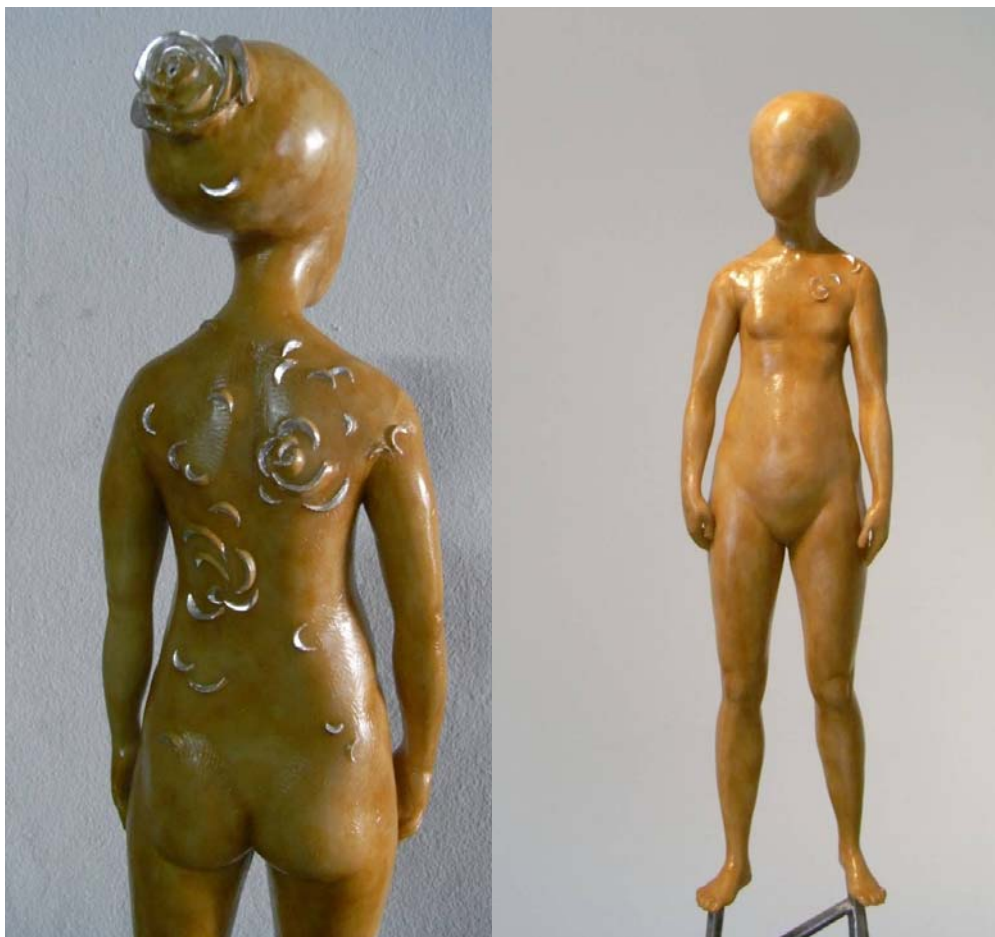
รูปทรง มี 2 ลักษณะ คือ

1. รูปทรงที่ถูกตัด : เป็นการสร้างรูปทรงให้มีลักษณะของคนกึ่งเหมือนจริงในส่วนด้านล่างแล้วค่อยๆลดทอนรายละเอียดให้มีอาการซัดบ้างไม่ซัดบ้าง และมีบางส่วนที่ถูกตัดออกอย่างฉับพลัน ช่วยทำให้เกิดภาวะของการสะอึกหายทางการรับรู้

2. รูปทรงที่ถูกเพิ่ม : เป็นการสร้างรูปทรงให้มีลักษณะของคนกึ่งเหมือนจริงเช่นเดียวกับแบบที่หนึ่ง แต่ใช้การเพิ่มเติมรายละเอียดประดับเข้าไปให้มีลักษณะคล้ายอีกรูปทรงที่กำลังผุดงอกออกมาจากรูปทรงหลัก เพื่อสื่อถึงภาวะที่กำลังถูกลบหรือกลืนรูปไปสู่อีกรูปทรงหนึ่ง

ภาพที่ 45 ภาพประกอบการวิเคราะห์รูปทรงผลงาน “แปรรูปกลายร่าง” รูปที่ 1

ภาพที่ 46 ภาพประกอบการวิเคราะห์รูปทรงผลงาน “แปรรูปกลายร่าง” รูปที่ 2

การจัดวาง

เป็นการประกอบรูปทรงโดยใช้แนวการวางฐานงานวนแนวนอน เพื่อดึงเส้นลากยาวมาสู่ สายตาผู้ดู และในขณะเดียวกันก็ดึงสายตาให้ย้อนกลับไปที่ผลงาน และใช้เส้นแนวตั้งสอดขึ้นไปสู่ ด้านบนที่มีตัวชิ้นงานตั้งอยู่ด้วยท่าทางยืนที่มั่นคง แต่ให้ลักษณะเบาลอย

ภาพที่ 47 ภาพประกอบการวิเคราะห์รูปทรงผลงาน “แปรรูปกลายร่าง” รูปที่ 3

เนื้อหา

ข้าพเจ้าใช้การซ้ำรูปแล้วเพิ่มและลดในรายละเอียดและรูปทรงเพิ่มให้เห็นถึงความแตกต่างของสองสถานะที่เชื่อมโยงสู่กันด้วยการทำงานของเส้นและทิศทางในการจัดวาง

การวิเคราะห์การติดตั้ง

ภาพที่ 48 ภาพการติดตั้งผลงานทั้ง 3 ชั้น

ข้าพเจ้าเลือกที่จะจัดให้แต่ละชั้นงานมีพื้นที่ว่างให้เกิดระยะในการดูที่ไม่ห่างกันมากนัก เพื่อให้แต่ละชั้นสามารถเชื่อมโยงถึงกัน โดยให้ชั้นที่ 1 “ติด” เชื่อมโยงสู่ชั้นที่ 2 “Again and Again” การวางงานบนฐานเรียบและมีสีใกล้เคียงกับพื้นเพื่อทำให้เกิดความรู้สึกถึงความเชื่อมต่อจากที่ 1 มาสู่พื้นแล้วไปยังงานที่ 2 ที่ตั้งอยู่ที่พื้น จากนั้นจัดการให้ชั้นงานในกลุ่มชั้นงานที่ 2 วางให้เกิดทิศทางเอียงไปทั้งสู่ภายนอกและต่อไปยังงานชั้นที่ 3 “แปรรูปกลายร่าง” โดยเชื่อมต่อจากพื้นไปสู่งานด้วยฐานเรียบของงานชั้น 3 ก่อให้เกิดเป็นการโยงวนเป็นวงเวียนจนครบทั้ง 3 ชั้น

บทที่ 5

สรุป

การศึกษาในวิทยานิพนธ์ชุดนี้ช่วยให้ข้าพเจ้าได้เรียนรู้กระบวนการคิด กระบวนการสร้างรูปทางประติมากรรม และข้อบกพร่องระหว่างการทำงาน สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ข้าพเจ้าได้พัฒนาตนในลำดับที่สูงขึ้นต่อ

การเรียนรู้จากการสร้างสรรค์

เนื่องจากการได้ศึกษาและเรียนรู้ระหว่างปฏิบัติทำให้ข้าพเจ้าได้มองเห็นข้อน่าสนใจ ข้อบกพร่องในตัวผลงานต่างๆ ดังนี้

ผลงานชิ้นที่ 1 คิด” : ข้าพเจ้าเลือกใช้ตาข่ายมุ้งลวดในการสร้างงาน เพราะความโปร่งเบา ดูบอบบาง และเมื่อตาข่ายซ้อนกันจะเกิดการลวงตาทำให้ดูเหมือนมีการเคลื่อนไหวเกิดขึ้นอยู่ภายในตาข่ายนั้น ซึ่งช่วยให้สร้างงานได้ตรงตามความต้องการ แต่มีข้อบกพร่องตรงการเชื่อมต่อของตาข่ายโลหะนั้นหากไม่จัดการให้ดีอาจเป็นส่วนที่ทำให้ลายงานได้ ข้อเสนอแนะในส่วนของการเชื่อมนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่านอกจากเราจะเชื่อมเฉพาะรอยต่อแล้ว เราอาจจะใช้การเชื่อมในส่วนอื่นได้ อาจทำให้เกิดเป็นลวดลายหรือพื้นผิวส่วนหนึ่งของงานเพื่อให้อายุเชื่อมแน่น ไม่มีลักษณะ โดคจนเกิดไป

ภาพที่ 49 ภาพรอยเชื่อมตาข่ายทองเหลือง

ผลงานชิ้นที่ 2 "Again and Again" : การทำงานในกลุ่มที่ 2 ข้าพเจ้าไม่จำกัดว่าต้องเป็นวัสดุอะไร เพียงต้องการผลทางการมองเห็นให้รู้สึกถึงมวลของวัตถุแต่อยู่ในสภาวะไร้น้ำหนัก ข้าพเจ้าได้สร้างเป็นรูปทรงทึบที่มีปริมาตรกลมกลึงเพื่อสร้างให้เกิดน้ำหนัก จากนั้นจึงทำให้เกิดสภาพไร้น้ำหนักด้วยการตัดรูปทรงเพื่อสร้างเส้นแกนเอียง ซึ่งได้ผลน่าพอใจในระดับหนึ่งและเมื่อถึงขั้นตอนการทำสีนั้นตอนแรกข้าพเจ้าตั้งใจทำให้วัตถุมีสีขาวเพื่อที่จะช่วยให้เกิดความเบาลอย แต่เมื่อข้าพเจ้าได้ลงสีเคลือบไม้แล้วกลับรู้สึกทำให้ผลทางความรู้สึกมากกว่าเป็นสีขาวตามที่ตั้งใจไว้ในครั้งแรก เพราะเมื่อวัตถุมีสีเข้มขึ้นคล้ายไม้จึงทำให้เกิดน้ำหนักทางสายตาและทำให้ดูเหมือนของที่มีน้ำหนักลอยน้ำอยู่ แต่การใช้สีเคลือบทาไปบนผิวงานที่เรียบหากไม่คำนึงถึงรอยฝีแปรงที่เกิดขึ้นก็จะเป็นส่วนทำลายชิ้นงานได้ หากต้องการใช้จริงๆควรทำการทดลองดูก่อน หรือตั้งใจทำให้เกิดเป็นรอยฝีแปรงที่มีลักษณะรับกับรูปทรงและทิศทางของงานด้วย

ดังนั้นกระบวนการทำงานนี้จึงทำให้ข้าพเจ้าได้เรียนรู้ว่า นอกจากความจริงจากวัตถุแล้วความจริงจากการประจักษ์ทางสายตาก็เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้การสร้างรูปนั้นแสดงภาพที่นอกเหนือจากลักษณะทางกายภาพได้

ภาพที่ 50 ภาพเปรียบเทียบชิ้นงานก่อนและหลังทำสี

ผลงานชิ้นที่ 3 “แปรรูปกลายร่าง” : ประติมากรรมในชุดนี้ต้องการให้เห็นถึงความแตกต่างของสองสภาวะที่เชื่อมโยงสู่กันด้วยการทำงานของเส้นและทิศทางในการจัดวาง โดยแบ่งรูปทรงออกเป็น 2 ส่วน คือ รูปทรงที่ถูกตัด และรูปทรงที่ถูกเพิ่ม ซึ่งมีลักษณะของคนกึ่งเหมือนจริง ทั้งสองแบบเพื่อนั้นให้รู้สึกถึงสิ่งๆเดียวกันแล้วเชื่อมโยงด้วยการจัดวางให้เกิดเป็นเส้นดึงสายตาจากฐานวิ่งเข้าไปสู่ตัวชิ้นงานด้านล่างแล้วสอพบพุ่งขึ้นไปยังตัวชิ้นงานด้านบน แต่ด้วยลักษณะของ

เหล็กที่มีความแข็งแรงอาจส่งผลขัดแย้งกับชิ้นงานจนเกินไป หากต้องการใช้จริงๆ ก็ควรมีการจัดการกับรอยต่อระหว่างเหล็กกับตัวชิ้นงาน โดยอาจทำให้เท้ามีลักษณะที่ดูเหมือนเหยียบหรือเกาะยึดอยู่กับเหล็กจริงๆ เพื่อลดความแปลกแยกที่เกิดขึ้น

ภาพที่ 51 ภาพการจัดวางชิ้นงานให้เกิดมิติศทางในการมอง

จากกระบวนการทำงานในขั้นนี้ทำให้ข้าพเจ้าได้เรียนรู้การจัดการกับรูปทรง ทั้งโดยการทำให้เกิดความชัด ไม่ชัด การลดและเพิ่มสัดส่วนและรายละเอียดเพื่อทำให้รูปแสดงภาวะซ้อนที่นอกเหนือไปจากการซ้อนรูปทรงโปร่งและทึบดังที่เคยทำมาในชุด Terminal Project และการจัดการกับการเชื่อมต่อระหว่างรูปทรงที่มีความแตกต่างกัน

ภาพที่ 52 ภาพการบิดเบือนรูปด้วยการเพิ่มและลดรูปทรง

การจัดวางงาน : การจัดวางงานในครั้งนี้สิ่งที่ควรคำนึงและแก้ไขคือ

1. พื้นที่ว่างที่มากจนเกินไป ทั้งนี้เพราะชิ้นงานมีขนาดเล็ก เมื่อจัดวางในพื้นที่กว้างจึงทำให้งานดูเบาจนเกินไป สามารถแก้ไขด้วยการจำกัดพื้นที่ให้เล็กลงด้วยการใช้กำแพงเคลื่อนที่นำมาวางเป็นสัดส่วนเฉพาะที่เหมาะสมกับชิ้นงาน

2. พื้นที่ในส่วนที่วางชิ้นงานที่กับพื้นต้องมีการจัดสรรให้เหมาะสม ไม่ควรละเลย เพราะการจัดวางในครั้งนี้งานถูกทำลายด้วยพื้นที่ที่วางงานที่มีรอยรอยไม่สะอาด ทำให้เห็นว่าไม่ได้คิดถึงการจัดการพื้นที่ ซึ่งสามารถแก้ไขได้ด้วยการทำความสะอาดและอาจมีการทำแทนในขนาดสูงต่ำแตกต่างกันไปแล้วจัดวางชิ้นงานให้เกิดความเคลื่อนไหวอย่างที่ต้องการ หรือทำสีที่พื้น เป็นต้น

ภาพที่ 53 ภาพการจัดวางชิ้นงานทั้ง 3

อาจกล่าวได้ว่าการทำงานในชุด “ภาวะในวงค์” นี้เป็นอีกหนึ่งจุดเริ่มต้นที่ทำให้ข้าพเจ้าเริ่มมองเห็นกระบวนการสร้างงานที่พยายามแสดงให้เห็นถึงการตีความผ่านรูปทรงทางประติมากรรมที่ไม่ต้องการแสดงเพียงสีหน้า ท่าทางของรูปทรงคน หากแต่เป็นความต้องการค้นหาความจริงจากการประจักษ์ทางสายตาที่นอกเหนือจากลักษณะทางกายภาพ รูปร่าง และรูปทรง และควรคำนึงถึงฐานและพื้นที่ในการจัดงานด้วย

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

ชลูด นิ่มเสมอ. องค์ประกอบของศิลปะ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2539.

บริษัท ริดเดอร์ ไดเจสท์ (ประเทศไทย) จำกัด. อศจรรยัจิตมนุษย์. กรุงเทพฯ : บริษัท ริดเดอร์ ไดเจสท์ (ประเทศไทย) จำกัด, 2543.

สมัคร บุราवास, พลเอก. ปัญญาวิวัฒน์ ภาค 1 กำเนิดและวิวัฒนาการปัญญามนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สถาบัน(ปรัชญา)เอสเอ็ม, 2549 .

ภาษาต่างประเทศ

Coyle, Terence. Robert Beverly Hale Master Class in Figure Drawing. New York : Watson-Guptill Publications, 1991.

Lucchesi, Bruno and Malmstrom, Margit. MEDELING THE FIGURE IN CLAY. New York : Watson-Guptill Publications, 1926.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาว อรวี บำเพ็ชร
วัน เดือน ปี เกิด	10 กุมภาพันธ์ 2522 กรุงเทพมหานคร
ที่อยู่	194 / 13-14 ถ.เอกาทศรถ อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000 โทรศัพท์ 08-9882-1559
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2544	เอกประติมากรรม ภาควิชาทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2545	ประกาศนียบัตรช่างหุ่นหัวโขน ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กาญจนนาวิทยาลัยในวังชาย
พ.ศ. 2547	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกช่างทองหลวง กาญจนนาภิเษกวิทยาลัยในวัง
พ.ศ. 2554	ภาควิชาประติมากรรม คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2548-2549	แผนกช่างเครื่องประดับหุ่นกระบอก มูลนิธิจักรพันธ์ โปษยกฤต
พ.ศ. 2550-2551	แผนกออกแบบเครื่องประดับ บริษัท Diadem จำกัด
เกียรติประวัติ	
พ.ศ. 2554	รางวัลรองชนะเลิศ การประกวดแบบจำลองประติมากรรมเพื่อ ภูมิทัศน์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ครั้งที่ 2
การแสดงผลงาน	
พ.ศ. 2552	นิทรรศการ “ใคร-คน” นักศึกษาปริญญาโท ภาควิชา ประติมากรรม
พ.ศ. 2553	งานมหกรรมวัฒนธรรมโลก กรุงเทพฯ-เชียงใหม่ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
พ.ศ. 2554	นิทรรศการ “HOMECOMING” ลานอาคารศิลปวัฒนธรรม และ พิพิธภัณฑ์มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย